

Technische vragen

Voorjaarsnota 2025

Technische vragen Voorjaarsnota 2025

AANBIEDING AAN DE RAAD

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	VVD	3	Financieel beeld	Toezicht Provincie	Welke concrete acties zijn genomen op advies van de provincie m.b.t. het structurele evenwicht en om repressief toezicht te houden?	De provincie houdt toezicht met als uitgangspunt een structureel sluitende begroting. Binnen dit kader is de voorjaarsnota opgesteld. De provincie spreekt zich niet uit over de inhoud van de voorgestelde maatregelen.
2	FD	3	Financieel beeld	Meicirculaire	Hoe ziet de doorrekening van de meicirculaire er uit? Wat betekent die voor WMW?	De meicirculaire is 29 mei ontvangen. Momenteel wordt deze geanalyseerd en doorgerekend. Zodra consultatie heeft plaatsgevonden worden uitkomsten gedeeld. In ieder geval voor de behandeling van de Voorjaarsnota op 3 juli.
3	VVD	3	Financieel beeld	Effect meicirculaire	Wanneer wordt bekend wat wij kunnen verwachten vanuit het Rijk?	Zodra de uitkomsten voor West Maas en Waal bekend zijn wordt u via een raadsinformatienota geïnformeerd.
4	VVD	3	Financieel beeld	Effect meicirculaire	Welk effect heeft straks de	Indien de meicirculaire positief

					tegemoetkoming vanuit het rijk op de voorgestelde lastenverhoging en bezuinigingsmaatregelen? Gaan we b.v. bepaalde zaken terugdraaien of aanpassen?	uitvalt, zouden lastenverhogingen of bezuinigingen (deels) teruggedraaid kunnen worden.																											
5	FD	4	Financiële ontwikkelingen	Prognose Wmo-Jeugd	Hoe zien de nu gecumuleerde bedragen eruit voor Wmo en voor Jeugd apart?	In onderstaande tabel zijn de bedragen voor Wmo en Jeugd apart zichtbaar gemaakt.																											
5	FD	4	Vervolg antwoord:	<table><tr><td></td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td><td>2029</td></tr><tr><td>Wmo - prognose</td><td>-279</td><td>-412</td><td>-551</td><td>-703</td><td>-965</td></tr><tr><td>Jeugd - prognose</td><td>-709</td><td>-1030</td><td>-1236</td><td>-1470</td><td>-1858</td></tr><tr><td>Totaal Wmo Jeugd - Prognose</td><td>-988</td><td>-1442</td><td>-1787</td><td>-2173</td><td>-2822</td></tr></table>							2025	2026	2027	2028	2029	Wmo - prognose	-279	-412	-551	-703	-965	Jeugd - prognose	-709	-1030	-1236	-1470	-1858	Totaal Wmo Jeugd - Prognose	-988	-1442	-1787	-2173	-2822
	2025	2026	2027	2028	2029																												
Wmo - prognose	-279	-412	-551	-703	-965																												
Jeugd - prognose	-709	-1030	-1236	-1470	-1858																												
Totaal Wmo Jeugd - Prognose	-988	-1442	-1787	-2173	-2822																												
6	FD	4	Formatieve uitbreiding Water Rivieren	Vraagstukken rondom de rivieren	Waarom is het ontbreken van beleid op dit onderwerp problematisch? Wat als we dit gewoon niet doen? Kunnen we het beleid van bijv. Maasdriel overnemen of i.s.m. hen ontwikkelen?	Gezien de ligging van onze gemeente is de invloed van de grote rivieren op ons grondgebied onmiskenbaar. Ambtelijke capaciteit om de actuele ontwikkelingen te volgen, deel te nemen aan samenwerkingsverbanden, overleggen en projecten is er nu feitelijk niet. De ontwikkelingen en de effecten daarvan voor onze gemeente overkomen ons nu terwijl het van wezenlijk belang is om daar zoveel mogelijk eigen invloed op te hebben. Werkzaamheden die nu niet tot nauwelijks worden opgepakt: -Ontzanding en natuurontwikkeling Over de Maas (afronding overdracht en																											

						granulietdossier) -Dreumelsche Overlaat -Uiterwaarden Wamel Dreumel Heerenwaarden (Bestemmingsplan – inhoud – en de grondwatermonitoring) -Project Meanderende Maas -Project Drutensche Waard -Het Integraal Rivier Management en daarmee samenhangend de PAGW -De wijziging van de Beleidslijn Grote Rivieren en de gevolgen hiervan op RO en recreatie -Beleid Diepe Plassen -Beleidslijn zand- en grindwinning (proces tussen Cascade en provincies) -Aquathermie uit rivieren (pilotproject) -Alle regionale en landelijke rivieroverleggen -Advisering en ondersteuning portefeuillehouder
7	VVD	5	Jeugd en WMO	Volumegroei	Waarom is er geen rekening gehouden met volumegroei in de prognose terwijl dit een bekend risico is?	We zijn ervan uitgegaan dat de volumegroei overeenkomt met de landelijke verwachting en gecompenseerd wordt door het Rijk.
8	VVD	5	Jeugd en WMO	Tariefstijging	Zijn er door ons als gemeente beleidskeuzes te maken om het tariefstijgingseffect vanaf 2026 te dempen?	Dit kan alleen in regionaal verband. Hierover zijn regionale afspraken gemaakt (opgenomen in de inkoopdocumenten).
9	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Middenscenario	Hoe zijn de keuzes voor deze bezuinigingsmaatregelen	Het college heeft kritisch gekeken naar zowel de

					gemaakt? Welk beleid of visie zit hier achter?	uitgaven als de inkomsten van de gemeente. Alle mogelijke bezuinigingen en de maatschappelijke effecten zijn zorgvuldig afgewogen. Daarnaast wordt een beroep gedaan op de inwoners door belastingen te verhogen. Dit heeft geresulteerd in het voorgestelde pakket aan maatregelen, waarbij de gemeente zich onverminderd blijft inzetten voor goede dienstverlening aan de inwoners.
10	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Middenscenario	Is hier gekeken naar maatschappelijke effecten? En worden deze eventueel gemonitord?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.
11	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Waarom wijken de bedragen voor zelf uitvoeren clientonderzoeken af met de versie van 3 april? <i>Was tot: k€ 74,- in VJN: k€ 78,-!</i>	Dit betreft een afrondingsverschil. Het in de voorjaarsnota opgenomen bedrag is gebaseerd op het actuele bedrag zoals opgenomen in de begroting.
12	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Idem voor Digi-Taalhuis subsidie ? <i>Was tot: k€ 174,- in VJN: k€ 179,-!</i>	Dit betreft een afrondingsverschil. Het in de voorjaarsnota opgenomen bedrag is gebaseerd op het actuele bedrag zoals opgenomen in de begroting.
13	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Idem voor Voorschoolse voorziening ? <i>Was tot: k€ 114,- in VJN: k€ 112,-!</i>	Dit betreft een afrondingsverschil. Het in de voorjaarsnota opgenomen

						bedrag is gebaseerd op het actuele bedrag zoals opgenomen in de begroting.
14	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Idem voor Wmo-vraagafhankelijk vervoer? <i>Was tot: k€ 81,- in VJN: k€ 27,-!</i>	Na advies van het beheerbureau Versis is een ander percentage aangehouden voor de toename in gebruik en kosten. Dit is meegenomen in de berekening zodat we op een realistische wijze een bezuiniging kunnen voorstellen.
15	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Waarom is gekozen om de gesplitste posten 'niet-indexeren' en 'verlagen' te combineren in een bezuinigingspost? Deze twee kunnen toch los van elkaar gezien blijven worden?	Er is voor gekozen om de onderwerpen zo compact mogelijk te presenteren. Beide punten kunnen ook afzonderlijk worden bekeken.
16	FD	6	Sociaal Domein	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Waarom is de bezuinigingspost GGD facultatief in de VJN weggelaten? <i>Was tot. 131k€</i>	Deze bezuinigingspost is herzien omdat onder de facultatieve taken zoals door de GGD opgenomen in haar begroting, ook wettelijke taken vallen zoals inspectie kinderopvang en huisvesting consultatiebureau. Een bezuiniging hierop is niet mogelijk. Deze post is daarom weggelaten in de voorjaarsnota. Daar staat tegenover dat de actuele begroting 2026 van de GGD is verwerkt in deze

						voorjaarsnota. Dit levert een voordeel op.
17	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Maatregelen per onderwerp; Sociaal domein	Hoe worden deze opbrengsten op bezuinigingen sociaal domein afgezet tegen de verwachte maatschappelijke effecten?	De maatschappelijke effecten van deze bezuinigingen zullen negatief zijn. Problemen kunnen verergeren, escaleren of er kunnen nieuwe problemen ontstaan. Uit landelijk onderzoek blijkt dat dit tot hogere kosten kan leiden, bijvoorbeeld Wmo en jeugd: opbouwwerk en jongerenwerk levert tussen de € 1.60 en € 2,30 per geïnvesteerde euro op en sociaal makelen (vrijwilligerssteunpunt) ongeveer 5 euro. Buurtgezinnen laat een kostenbesparing zien van €14.650,- per koppeling. Ongeveer 75% van de (jaarlijks) 80 personen die door Maatschappelijk Werk worden ondersteund zouden anders een beroep doen op geïndiceerde zorg. De vervangingswaarde van de mantelzorg is 70 tot 100 procent hoger dan de kosten.
18	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Maatregelen per onderwerp; Sociaal domein	Is het bekend hoeveel inwoners er worden geraakt bij elk van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen en is dat meegenomen in de afweging om deze maatregel wel of niet voor te stellen?	De gemaakte afweging m.b.t. de voorstelde maatregelen is financieel van aard. Sociom heeft jaarlijks 627 contacten met verenigingen en 5.826 met jongeren (geen unieke personen). 45 vrijwilligers

						helpen individuele inwoners en 18 jongeren krijgen een toekomstcoachtraject. Buurtgezinnen maakt minstens 10 koppelingen per jaar. Er zijn ongeveer 1010 mantelzorgers (350 geregistreerd bij steunpunt). Algemeen Maatschappelijk Werk (AMV) ondersteunt jaarlijks gemiddeld 80 inwoners. In 2024 volgden 60 inwoners een cursus digitale vaardigheden (heeft gem. bij 93% effect). 160 pers. namen deel aan een maatwerkactiviteit.
19	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Verhogen baten	Waarom is er binnen dit scenario niet verder gekeken naar baten door het meer het kostendekkend maken van leges zoals omgevingsvergunningen, bestemmingsplannen en rij- en reisdocumenten?	Zie de beantwoording van vraag 9. Er is een evenwicht gezocht tussen enerzijds het verlagen van de lasten (met effect op het niveau van dienstverlening door de gemeente) en anderzijds het verhogen van de baten (met effect op de lasten voor inwoners).
20	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Verhogen baten	Wat zouden de baten zijn indien bovengenoemde leges 10% meer kostendekkend zouden zijn?	Om een stijging van 10% in de kostendekkendheid ten opzichte van de begroting 2025 te realiseren, is een verhoging van de bouwleges met circa 25% noodzakelijk.
21	VVD	6	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Maatregelen per onderwerp; openbare ruimte	Wat zijn de gevolgen van het niet vervangen van de betonbrug bij de Mosterdwal of het schrappen van	Brug mosterdwal: Indien de brug niet wordt vervangen, zal deze worden opgenomen in het reguliere

					klompenpaden op bereikbaarheid en recreatief beleid?	inspectieprogramma. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat uit inspectie blijkt dat een aslastbeperking moet worden ingesteld of dat acute vervanging noodzakelijk is. Dit kan leiden tot onverwachte kosten. Klompenpaden: Door de bestaande contracten met percee-eigenaren niet te verlengen vervallen de klompenpaden aan het eind van de overeenkomstduur. De consequentie is dat wandelaars niet meer worden gefaciliteerd om op deze wijze kennis te maken met onze streek met zijn (agrarische) ondernemers en hun streekproducten.
22	CDA	6	Verhogen baten	OZB	Het college stelt voor om in 2026 de OZB met 20% te verhogen, en de overige jaren met 7%. Wat zou het effect en resultaat zijn als er voor ieder jaar, vanaf 2026, voor een verhoging van 10% gekozen zou worden?	Onderstaand het effect als gekozen wordt voor een jaarlijkse verhoging van 10%. 2026: - € 514.000 N 2027: - € 379.000 N 2028: - € 216.000 N 2029: - € 22.000 N
23	VVD	7	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Verbonden partijen	Is er al een overzicht van bovenwettelijke taken van GR-en? Zo ja, welke bovenwettelijke taken per GR worden afgenomen? Waarom is alleen gekozen voor GR Rivierenland als bezuinigingsmaatregel? Welke	Zie toezegging T 2024 – 086. Per GR is in de beantwoording van deze toezegging waar mogelijk een overzicht gegeven van de niet-wettelijke taken. Zie ook de beantwoording van vraag 25.

					andere GR-en zijn onderzocht om op te bezuinigen en waarom niet gehaald?	
24	CDA	7	Verbonden partijen	GR Regio Rivierenland	Wat heeft deze bezuiniging voor gevolgen voor onze inwoners?	In directe zin zijn er geen gevolgen voor onze inwoners. Indirect wel omdat via het mobiliteitsfonds gewerkt wordt aan goede en veilige oplossingen voor een duurzaam bereikbare en vitale regio. Regionaal Stimuleringsfonds: Er kunnen geen subsidies meer verstrekt worden aan ondernemers voor nieuwe, innovatieve initiatieven die bijdragen aan de brede welvaart van onze regio.
25	CDA	7	Verbonden partijen	Algemene vraag	Waarom worden verbonden partijen vrijwel geheel ontzien bij de bezuinigingen? Waarom is er geen bovenlokale taakstelling ingezet?	Aan alle gemeenschappelijke regelingen (GR) is gevraagd om te bezien of een bezuiniging van 1,5% tot 3% in de begroting verwerkt kan worden. In de begrotingen van de diverse GR'en wordt toegelicht hoe omgegaan is met deze vraag. De GR-bijdrage kan alleen verlaagd worden als de diverse deelnemers het daarover eens zijn en het bestuur daartoe heeft besloten.
26	FD	7	Openbare ruimte	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Waarom is de bezuinigingspost Inboet en aanplant in de VJN anders? <i>Was tot. 76k€ en nu in VJN</i>	Dit betreft een afrondingsverschil. Het in de voorjaarsnota opgenomen bedrag is gebaseerd op het

					79k€.	actuele bedrag zoals opgenomen in de begroting.
27	CDA	7	Openbare ruimte	Betonbrug Mosterdwal	Wat betekent uitstel van vervangen van de brug aan de Mosterdwal? Zijn er behalve financiële nog andere risico's aan verbonden?	Indien de brug niet wordt vervangen, zal deze worden opgenomen in het reguliere inspectieprogramma. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat uit inspectie blijkt dat een aslastbeperking moet worden ingesteld of dat acute vervanging noodzakelijk is. Dit kan leiden tot onverwachte kosten.
28	FD	7	Bedrijfsvoering	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Waarom is de bezuinigingspost Bezuiniging loonsom , in de VJN anders? Was 960k€ en nu in VJN: k€800?	Deze bezuiniging op de loonsom wordt deels ingevuld door het niet invullen van de vacature Projectleider Informatiehuis. De overige bezuiniging moet nog concrete invulling krijgen. Het bedrag is bijgesteld naar aanleiding van actualisatie van de loonsom en inzicht in de realisatiecijfers 2024.
29	FD	7	Ruimtelijk beleid	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Graag precieze uitleg van <u>alle</u> verschillen Ruimtelijk beleid tussen de VJN, nu en de tabel scen.B van 3 april! In het bijzonder voor: 1) Niet stoppen maar halveren bijdrage regionale projecten. 2) Woonvisie prestatieafspraken (waarom gehalveerd?) Structuur en	In het Notubiz bestand bij scenario B zijn er bedragen samengevoegd, om een compact bestand te presenteren. In de Voorjaarsnota zijn deze per bezuiniging uitgewerkt. Daar zit het verschil in. Je kunt dit ook zien aan het totaalbedrag. Op een kleine afronding na is dit namelijk hetzelfde. Om in te gaan op de bijzondere

					bestemmingsplannen (waarom gehalveerd?)	vragen: 1. De bijdrage voor regionale projecten staat 12.000 euro voor geraamd, voorstel voor bezuiniging is om de helft hiervan te bezuinigen, dus 6.000. Dan kan in een versoberde vorm aan kleine projecten toch nog worden bijgedragen. Daarnaast staat in de VJN bij recreatie en toerisme een bezuiniging tot aframes uitvoeringsprogramma visie vrijetijdseconomie van 16.500 euro. Deze 2 samen zijn afgerond 23.000 en dat is het bedrag wat je in scenario B ziet staan. Ze zijn dus samengevoegd. 2. Woonvisie prestatieafspraken, dit bedrag is niet gehalveerd. Er is 50.000 geraamd voor de woonvisie prestatieafspraken en er wordt 20.000 op bezuinigd met dit voorstel. 3. Structuur en bestemmingsplannen. Ook dit budget wordt niet gehalveerd. Er is gekeken of er bezuinigd kan worden op dit onderdeel. Aangegeven is 25.000 in te leveren op dit structurele budget door het beleid en juridisch advies te beperken.
30	CDA	7	Ruimtelijk beleid	Duurzaamheidsmedewerker	Zijn er effecten van een	Door een deel van de CDOKE

					duurzaamheidsmedewerker te meten?	middelen te gebruiken voor het dekken van de loonkosten van een vaste medewerker, blijft er minder geld over voor de overige activiteiten uit de koersnotitie. Vooralsnog heeft dit geen invloed op de gestelde klimaatdoelen. Het kan echter wél gevolgen hebben voor het realiseren van eventuele aanvullende ambities op dit thema in de toekomst.
31	VVD	7/8	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Maatregelen per onderwerp; ruimtelijk beleid	Hoe meten wij de gevolgen van bijv. het afbouwen van subsidie Dijkensport, De grote rivieren en onze bijdrage aan visie vrijetijdseconomie in relatie tot onze wensen om jaarrond een aantrekkelijke gemeente te zijn voor inwoners en toeristen?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.
32	VVD	8	Scenario's met bezuinigingsmaatregelen	Maatregelen per onderwerp; Openbare orde, veiligheid, toezicht en handhaving	Wat zijn de directe gevolgen voor onze inwoners als we deze bijdragen stoppen?	Sinds 2021 leveren wij al geen bijdrage meer aan Burgernet. Het stoppen van deze bijdrage zal op dit moment dan ook geen direct gevolgen hebben voor onze inwoners aangezien we sinds 2021 hier al geen gebruik meer van maken. Wat betreft slachtofferhulp: Slachtofferhulp wordt nu gezamenlijk met alle gemeenten uit Gelderland-Zuid afgenomen. Door verandering van de structuur is

						slachtofferhulp tijdens een ramp of crisis niet meer nodig. De GHOR heeft hiervoor PSH (psychosociale hulpverlening) in het leven geroepen. Indien inwoners slachtoffer worden van een misdrijf, wordt slachtofferhulp aangeboden door de politie.
33	CDA	8	Openbare orde, veiligheid, toezicht en handhaving	Veiligheid en crisisbeheersing	Is dit een vrijwillige bijdrage? Kunnen onze inwoners dan nog wel gebruik maken van slachtofferhulp? Hoe vaak wordt er door onze inwoners gebruik gemaakt van slachtofferhulp?	Het betreft geen vrijwillige bijdrage. Slachtofferhulp wordt nu gezamenlijk met alle gemeenten uit Gelderland-Zuid afgenomen. Door verandering van de structuur is slachtofferhulp tijdens een ramp of crisis niet meer nodig. De GHOR heeft hiervoor PSH (psychosociale hulpverlening) in het leven geroepen. Indien inwoners slachtoffer worden van een misdrijf, wordt slachtofferhulp aangeboden door de politie.
34	FD	8	Vastgoed eigendom & investeringen	Tabel vergeleken met scenario B van 3 april j.l.	Wat verklaart de verschillen bij de post Onderwijshuisvesting, uitstellen nieuwbouw? (Was k€737,=, nu VJN: k€708,=)	Het bedrag in de voorjaarsnota is gebaseerd op de lasten die waren opgenomen in de begroting.
35	CDA	8	Ruimtelijk beleid	Woonvisie	Wat houdt het 'aframen van budget prestatieafspraken' in?	Er is €20.000 van het exploitatiebudget prestatieafspraken afgeraamd bij de bezuinigingsvoorstellen. Er €30.000 over voor realisatie van de prestatieafspraken uit de Woonvisie.

36	CDA	8	Vastgoed eigendom en investeringen	Fietspad Meanderende Maas	Over welk fietspad wordt hier exact gesproken?	Het fietspad dat in het kader van het project Meanderende Maas buitendijks wordt aangelegd vanaf Berghuizen tot aan de Oijenseveerweg.
37	FD	8	Financieel meerjarenperspectief	Alle jaren nog steeds negatief resultaat verwacht.	Zijn de begrote resultaten in het meerjarenperspectief nu voldoende teruggebracht? Of, moeten er nog aanvullende maatregelen worden genomen om ook echt positief uit te komen? (in 2026 & 2029)	In begroting 2026 – 2029 moet een structureel sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd worden. In de voorjaarsnota is dit nog niet noodzakelijk. De uitkomsten van de meicirculaire (zie vragen 2, 3 en 4) worden eveneens verwerkt in de begroting. Afhankelijk van die uitkomsten zijn nog aanvullende maatregelen nodig of kunnen juist maatregelen komen te vervallen.

VASTSTELLINGSBESLUIT

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord

DEEL 1 – PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 1 – WONEN, WERKEN EN RECREËREN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
38	VVD	13	PROGRAMMA 1 - WONEN, WERKEN EN RECREËREN	Deelvisies	Waar raken de bezuinigingen de doelstellingen van de 3 deelvisies binnen dit programma? Wat is het effect van de voorgestelde bezuinigingen op dit programma?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.
39	SMW	13	Doelstellingen	Wonen	Hoeveel woningen verwachten we in 2025 te realiseren ? Graag een overzicht per kern en per soort woning.	Op dit moment zijn er enkele grootschalige woningbouwplannen in uitvoering. Dat zijn de volgende plannen: Kerkstraat-Kerkdwarsstraat in Altforst, Het Leeuwse Veld, Leeuwenkwartier en Lauwendaal in Beneden-Leeuwen, Leeuwendonk in Boven-Leeuwen en Lageweg in Dreumel. In totaal gaat het hier om 423 woningen. Een deel hiervan wordt in 2025 opgeleverd. Er zijn 13 kleinschalige plannen die in 2024 zijn vastgesteld en inmiddels onherroepelijk zijn geworden. Hierbij gaat het in totaal om 32 woningen. Naar verwachting vindt de uitvoering van deze woningen in 2025 plaats.
40	SMW	13	Doelstellingen	Wonen	Hoe groot is de woonbehoefte	Op dit moment wordt er een

					voor onze inwoners?	Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd die de woonbehoefte per kern tot 2045 inzichtelijk maakt. De planning is dat dit onderzoek na de zomer gereed is.
--	--	--	--	--	---------------------	--

PROGRAMMA 2 – MAATSCHAPPELIJKE ZAKEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
41	VVD	16	PROGRAMMA 2 - MAATSCHAPPELIJKE ZAKEN	Deelvisies	Waar raken de bezuinigingen de doelstellingen van de deelvisie binnen dit programma? Wat is het effect van de voorgestelde bezuinigingen op dit programma?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht. De bezuinigingen raken de kern van de deelvisie. Door het wegvallen van de activiteiten in de sociale basis kunnen we als gemeente mensen (die ondersteuning nodig hebben) lastiger faciliteren om aansluiting te houden bij de gemeenschap. Het effect van de bezuinigingen is dat de sociale basis minder gefaciliteerd wordt, wat negatieve gevolgen kan hebben voor alle doelstellingen. Door de bezuinigingen krijgen mantelzorgers niet meer de beoogde en (wettelijk vereiste) ondersteuning. Als welzijnswerk en daarmee jongerenwerk wegvalt kunnen we de actiepunten m.b.t. jeugd niet meer uitvoeren en we verliezen waarschijnlijk uiteindelijk onze status als dementievriendelijke

						gemeente. Ook kunnen we laaggeletterdheid en een gebrek aan basisvaardigheden onvoldoende bestrijden.
--	--	--	--	--	--	---

PROGRAMMA 3 – FYSIEKE LEEFOMGEVING

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
42	VVD	19	PROGRAMMA 3 - FYSIEKE LEEFOMGEVING	Deelvisies	Waar raken de bezuinigingen de doelstellingen van de deelvisie binnen dit programma? Wat is het effect van de voorgestelde bezuinigingen op dit programma?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.

PROGRAMMA 4 – BURGER, BESTUUR EN VEILIGHEID

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
43	VVD	22	Programma 4 – Burger, bestuur en veiligheid	Deelvisies	Waar raken de bezuinigingen de doelstellingen van de 3 deelvisies binnen dit programma? Wat is het effect van de voorgestelde bezuinigingen op dit programma?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.
44	CDA	22	Wat willen we bereiken?	AED-netwerk	Wordt het opleiden van AED-hulpverleners door de gemeente bekostigd?	De subsidie die in het kader van een 'dekkend AED-netwerk' wordt verstrekt is naast het onderhoud van de AED's ook

						bedoeld voor de opleiding van de vrijwilligers die aangesloten zijn bij de stichting AED Rivierenland.
--	--	--	--	--	--	--

PROGRAMMA 5 – BEDRIJFSVOERING

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
45	VVD	23	Programma 5 - Bedrijfsvoering	Deelvisies	Waar raken de bezuinigingen de doelstellingen van de deelvisie binnen dit programma? Wat is het effect van de voorgestelde bezuinigingen op dit programma?	Zie toezegging wethouder E.J. Slootweg (tegelijk met de beantwoording van deze vragen verstuurd aan de raad), elke maatregel is in dit overzicht apart toegelicht.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord

DEEL 2 – FINANCIËN

KADERS EN UITGANGSPUNTEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
46	VVD	27	Kaders en uitgangspunten	Belastingen OZB en RZB	Waar is deze stijging op gebaseerd en welke berekening ligt hieraan ten grondslag? En is dit afgestemd op de financiële draagkracht van onze inwoners?	Er is in het bezuinigingstraject gezocht naar evenwicht tussen enerzijds verlagen van de gemeentelijke lasten en anderzijds verhogen van de baten door belastingverhoging. Het voorgestelde percentage stijging is daarvan het resultaat. Daarbij is meegewogen dat de woonlasten in West Maas en Waal nog iets onder het gemiddelde van Gelderland liggen en met een relatief laag percentage zijn gestegen in de afgelopen jaren (Benchmark woonlasten Gelderland 2024, COELO).
47	SMW	27		OZB stijging 20 %	Wat betekent deze stijging in euro's voor een woning met een waarde van 5 ton?	Gemiddeld betekent dit een stijging van €81,- voor een woning van 5 ton.
48	VVD	28	Kaders en uitgangspunten	Heffingen afvalstoffen	Is er inzicht in de tariefontwikkeling AVRI voor 2026-2027?	De ontwikkeling van het gemiddelde tarief afvalstoffenheffing voor 2026 exclusief bezuiniging is 391 euro. Er is een financiële ombuiging opgenomen van 7 euro. Het gemiddelde tarief inclusief bezuiniging komt op een tarief van 384. Dit is te vinden in de conceptbegroting 2026 van de AVRI.
49	SMW	28		Aantal inwoners	Is de groei van 200 inwoners per jaar niet heel erg	De inschatting is inderdaad aan de voorzichtige kant.

					voorzichtig t.o.v. de geplande woningbouw?	
50	SMW	28		Aantal woningen	Hoe komt het dat in de deelvisie wonen uitgegaan wordt van ruim 200 nieuw te bouwen woningen per jaar en hier maar 100 woningen per jaar?	We gaan uit van 1070 woningen tussen 2022 en 2030. Dat betekent gemiddeld 119 woningen per jaar. In de voorjaarsnota maken wij altijd een voorzichtige inschatting van 100 woningen die worden toegevoegd. We liggen nog op koers om de 1070 in 2030 te behalen.
51	VVD	28	Kaders en uitgangspunten	Aantal inwoners/aantal woningen	Hoe is het aantal inwoners en het aantal woningen afgestemd op het bestaande woningbouwprogramma?	In de voorjaarsnota is nog geen rekening gehouden met de update van de woondeal.

FINANCIEEL MEERJAREN PERSPECTIEF PER PROGRAMMA

PROGRAMMA 1 – WONEN, WERKEN EN RECREËREN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
52	VVD	29		Toeristenbelasting verhogen en invoeren verblijfsbelasting	Is dit afgestemd met lokale ondernemers en de toeristische sector? Wat zijn de verwachte gevolgen?	Er is gezocht naar een mogelijkheid om de baten te verhogen. Verhogen van de toeristenbelasting is daarbij een mogelijkheid. Vooralsnog is dit slechts een geschetst scenario en nog geen zekerheid. Hier is verder dan ook nog geen richtbaarheid aan gegeven richting de lokale ondernemers. We verwachten bij de ondernemers een grote mate van weerstand tegen dit voornemen. Desalniettemin dienen

						we een sluitende begroting 2026 en/of meerjarenraming 2027-2029 neer te leggen.
53	VVD	29		Verblijfsbelasting	Wie gaat deze belasting betalen, werkgever of werknemer en zijn eventuele gevolgen besproken met lokale ondernemers?	In het actieplan Internationale werknemers is al opgenomen dat we een verblijfsbelasting gaan innen.
54	FD	29	Bouwleges	Verhoging gedifferentieerd	Is het mogelijk voor in ieder geval WMW de tarieven te laten variëren met de daadwekelijke kosten van het item waarvoor de leges gelden? (Een bouw van 500k€ mag bijv. 15k€+ aan leges kosten, maar een ecologisch onderzoek van 350 mag geen 500 aan leges kosten!)	Bouwleges worden berekend als een percentage van de bouwkosten en zijn daarmee gekoppeld aan de geraamde bouwkosten zoals zij bij indiening van een vergunning worden aangeleverd (en getoetst). (Beoordeling van) onderzoeken worden in rekening gebracht d.m.v. gemiddelde kosten. Beoordeling van de ene aanvraag kan meer tijd vergen dan de ander, maar kost evenveel. Hiermee kom je gemiddeld goed uit en voorkom je een administratieve rompslomp.
55	FD	29	Dijkensport		Hoeveel subsidie krijgt Dijkensport per jaar? Is dat in geld of in andere middelen?	€ 8.500 en 180 uur inzet door Buitendienst en beschikbaar stellen van print-, scan- en kopieerfaciliteiten.
56	FD	29	Regionale samenwerking buitenlandse werknemers		In hoeverre beperkt deze bezuiniging het prille beleid wat onlangs is vastgesteld voor internationale werknemers?	De bezuiniging is gericht op de kosten voor de ambtelijke ondersteuning van regionale samenwerking. Dat betekent dat de samenwerking in regionaal verband mogelijk anders ingericht moet worden.
57	FD	29	Woonwagenlocaties		Hiervoor moet meer geld gereserveerd worden. Op grond van welke wet-/regelgeving moet de gemeente hiervoor de kosten	Wij zijn eigenaar van een aantal standplaatsen. De huidige budgetten zijn onvoldoende om het noodzakelijke onderhoud uit te voeren. Gezien de prijsontwikkelingen

					dragen?	op beheer- en onderhoud moet deze post structureel worden verhoogd.
58	VVD	30	Toelichting effecten	Woonbehoefteonderzoek	Waaruit bestaat zo'n onderzoek? En hoe zijn de benodigde kosten opgebouwd?	Op hoofdlijnen bestaat dit onderzoek uit de volgende punten; 1. Beschrijving huidige situatie 2. Demografie en verhuizingen 3. Toekomstige huishoudensontwikkeling 4. Kwalitatieve woonbehoefte 5. Confrontatie met plancapaciteit De kosten worden gemaakt voor de uitvoering van het onderzoek op deze vijf punten.
59	SMW	30	Toelichting effecten	Woonwagenlocaties.	Wat doen we aan beheer en onderhoud woonwagenlocaties? Wat zijn hiervoor de totale uitgaven?	De gemeente onderhoud enkel de standplaatsen en evt. bijgebouwen die onderdeel van de standplaats zijn. Wij onderhouden/repareren geen woonwagens die in eigendom van bewoners zijn. Er is een totaalbedrag van €17.561,30 uitgegeven aan (incidenteel) onderhoud en beheer in 2024. Deze kosten worden gedekt uit de huuropbrengsten.
60	VVD	30	Toelichting effecten	Woonwagenlocaties	Welk beheer en onderhoud voert WMW dan uit op deze locaties? Hoe kom je tot dit bedrag?	Zie reactie vraag 59.
61	SMW	30	Toelichting effecten	ODR	Wat is de precieze onderbouwing van de ODR aangaande de financiële opgave waar de gemeente voor staat waarvoor deze	ODR heeft vanzelfsprekend oor voor de financiële opgaven waar gemeenten voor staan de aankomende jaren. Daarom heeft ODR al in de begroting van 2025

					aanvullende ombuiging van €50k nodig is?	ongeveer 2,5% aan ombuigingen opgenomen en gerealiseerd zonder grote gevolgen voor de uitvoering van taken. De gevraagde aanvullende ombuigingen van 1,5-3% zullen helaas niet zonder gevolgen voor de uitvoering van taken zijn. Welke taken wel/niet meer zullen worden uitgevoerd en/of in mindere mate en/of met een lager niveau van dienstverlening, zal in overleg met gemeenten worden bepaald. De 1,5%-3% is in de ontwerpbegroting 2026 dan ook opgenomen als “taakstelling”. Waarbij later deze taakstelling zal worden geconcretiseerd aan de hand van het geactualiseerde regionale uitvoeringsbeleid VTH en het nog op te stellen werkprogramma 2026.
--	--	--	--	--	--	---

PROGRAMMA 2 MAATSCHAPPELIJKE ZAKEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
62	FD	31	Basisopdracht Sociom	Totaalbeeld uitgaven aan Sociom	Hoeveel geld betaalt WMW jaarlijks (in 2024 en in 2025) in totaal aan Sociom? Voor de basisopdracht(en), pulsopdracht(en) en evt. andere opdrachten?	In totaal: € 562.000,- -€ 221.000,- basisopdracht (opbouwwerk, steunpunt vrijwilligers, jongerenwerk) -€ 77.000,- mantelzorgsteunpunt -€ 74.000,- leefomgeving ontdekken (t.b.v. uitvoering taakstelling wet inburgering, financiering uit Rijksgelden) -€ 190.000,- ketenaanpak en dementievriendelijke gemeente (financiering vanuit Rijksgelden)

						GALA/SPUK, loopt tot en met 2026). Voor een toelichting zie informatienota's over het jaarverslag (z.118861) en de voortgang van het GALA (z.119387).
63	FD	31	Bibliotheken	Wijziging WSOB	Graag een uitleg wat deze post behelst en wat daar vanuit het Rijk tegenover wordt gesteld?	De wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) beoogt een versterking van het bibliotheeknetwerk in Nederland door gemeenten en provincies een wettelijke zorgplicht op te leggen. Deze wijziging heeft als doel de beschikbaarheid en bereikbaarheid van fysieke bibliotheken structureel te waarborgen. Wij ontvangen in 2026 € 100.000 via het gemeentefonds om ons voor te bereiden op de zorgplicht. Dit bedrag wordt in 2026 begroot op de post bibliotheken. We verwachten vanaf 2027 structurele financiering via het gemeentefonds te ontvangen om aan de zorgplicht te voldoen.
64	FD	31	Loonontwikkeling	Dip in '29	Wat veroorzaakt de -33k€ in 2029 na positieve ontwikkelingen in de jaren ervoor?	De loonontwikkeling valt naar verwachting iets lager uit dan eerder geraamd in de begroting. Dit resulteert in een voordeel voor de jaren 2026 tot en met 2028. Voor 2029 wordt voor het eerst een indexatie toegepast.
65	FD	31	PGB		Wat gaat er schuil achter de post PGB? (Als PersoonsGebonden Budget wordt bedoeld, waarom en in welk kader wordt dit dan genoemd?)	Dit is inderdaad Persoonsgebonden-budget. Vanwege stijging van de kosten is deze genoemd. Er wordt vaker gebruik gemaakt van PGB.
66	FD	31	Wmo dagbesteding	Van Mw.vz naar Alg.vz.	Betekent deze verandering dat alle dagopvangkosten voor	Nee, meestal is dagbesteding als algemene voorziening niet bedoeld om

					rekening van de cliënt gaan komen?	ingewikkeld of duur te zijn. Het kan zijn dat de gemeente een kleine eigen bijdrage vraagt, maar de bedoeling is juist dat deze vorm van dagbesteding makkelijk bereikbaar is voor iedereen die het nodig heeft, zonder een langere indicatieprocedure via de Wmo.
67	FD	31	Buurtgezinnen		Houdt 'Buurtgezinnen' dan op in WMW? Wat zijn concrete resultaten van Buurtgezinnen in de afgelopen jaren?	Buurtgezinnen loopt binnen de gemeente tot en met 2026 (€50.000,- per jaar). Daarna kan Buurtgezinnen nog worden gefinancierd op basis van incidentele middelen vanuit de begroting uitvoeringsagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang Samen Dichtbij 2025 tot 1-1-2029. Daarna is er, zoals de situatie er nu voor staat, geen financiering meer voor Buurtgezinnen en zou dat betekenen dat het binnen onze gemeente stopt. Uit landelijke effectrapportages van Buurtgezinnen blijkt dat er een gemiddelde besparing van €14.650,- per koppeling is. Buurtgezinnen mag volgens het ondertekende contract 10 koppelingen per jaar maken. Vaak gaan ze hier net overheen door de grote, nog steeds groeiende, vraag. Ook organiseren ze activiteiten die enthousiast worden bezocht en dragen ze bij aan armoedebestrijding. Vanuit Buurtgezinnen worden gezinnen aangemeld bij de Linda-foundation en krijgen gezinnen die het niet zo breed hebben aan het eind van het jaar een

						feestbijdrage.
68	FD	31	Mantelzorg beëindigen		Betekent deze bezuiniging het stoppen met Mantelzorgondersteuning en met samenkomen van en de verstrekking van cadeaubonnen aan mantelzorgers?	Ja, vanaf 2028. In 2026 en 2027 wordt de financiering hiervan opgevangen vanuit de centrummiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (raadsbesluit van 10 april 2025)
69	FD	31	Preventieve ondersteuning – AMW		Welke externe partij(en) voeren het AMW voor WMW uit, en tegen welk jaarbedrag? In hoeverre hangt deze	Sterker voert het AMW uit. € 139.000 (2025).
70	FD	31	Preventieve ondersteuning – CAO		In hoeverre hangt deze post samen met de bovenstaande?	Het betreft hier de begrote kosten voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door MEE Gelderse Poort.
71	FD	31	Prijsindex		Wat ligt ten grondslag aan de spectaculaire stijging in 2029?	Dit is een technische wijziging, veroorzaakt door de manier waarop elke nieuwe jaarschijf toegevoegd wordt in ons financieel systeem. Meerjarig houden we in onze begroting rekening met de prijsontwikkeling, daarom wordt tot en met 2028 elk jaar een kleine aanpassing verwerkt. Het jaar 2029 is een nieuw boekjaar in ons financieel systeem. Daar moet de volledige index van 2,2% nog aan toegevoegd worden. Het laatste boekjaar is door deze werkwijze altijd een stuk hoger.
72	VVD	32	Toelichting effecten (>€ 25.000) Voorjaarsnota voor het jaar 2026	Onderwijshuisvesting - Formatieve uitbreiding	Hoe ben je tot deze formatieve middelen gekomen? Hoeveel uren, welke activiteiten concreet maken dit noodzakelijk? Welke plannen moeten wanneer worden uitgevoerd?	Het betreft een functie voor 28 uur per week. Dit is gebaseerd op de ervaringen in de huidige combinatiefunctie accommodaties/onderwijshuisvesting. Het gaat om de volgende oorspronkelijke plannen, opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (dit moet nog geactualiseerd worden).

						• Gravin van Rechteren: Vernieuwbouw gasloos + PV* 2025 • De Laak, De Kom en De Terebint: Nieuwbouw ENG gasloos 2026 (op dit moment tijdelijke huisvesting) • De Tweestroom: Nieuwbouw ENG gasloos 2027 • De Mariënhof: Nieuwbouw ENG gasloos 2028 • St. Lambertus: Vernieuwbouw gasloos + PV* 2031 Daarnaast de uitbreiding van het IKC in Beneden-Leeuwen.
73	SMW	32	Toelichting effecten.	IHP formatieve uitbreiding.	Hoe groot is de huidige formatie voor dit beleid ? Staat het genoemde bedrag voor 1 fte ?	Op dit moment is er 0,75 fte voor accommodatiebeleid en onderwijshuisvesting samen (1 medewerker). Het genoemde bedrag staat voor 0,75 fte.
74	CDA	32	Toelichting effecten (>€ 25.000) Voorjaarsnota voor het jaar 2026	Bibliotheken	De gemeente ontvangt een bedrag van 100.000 euro uit het gemeentefonds voor toekomstbestendige bibliotheken. Het staat als een negatieve kostenpost, kan dit nader toegelicht worden?	Het is een raming van de lasten binnen programma 2. De ontvangen middelen voor 2025 en 2026 zijn toegevoegd aan de algemene dekkingsmiddelen via de septembercirculaire 2024. De verwachting is dat de middelen vanaf 2027 structureel onderdeel zullen uitmaken van de algemene uitkering. Een eventuele toekomstige ontvangst zal eveneens aan de algemene dekkingsmiddelen worden toegevoegd.
75	VVD	32	Toelichting effecten (>€ 25.000) Voorjaarsnota	Mantelzorg beëindigen	Hoeveel mantelzorgers maken jaarlijks gebruik van het steunpunt. welke posten zullen stijgen door het wegvallen van	Het is de vraag in hoeverre de ondersteuning van mantelzorg in 'gebruik van het steunpunt' is uit te drukken.

			voor het jaar 2026		mantelzorgondersteuning?	• In 2024 werden 600 mantelzorgers, die langdurig en intensief zorgen, geregistreerd en gewaardeerd met een mantelzorgcompliment. Daarvan werd ongeveer 10% ondersteund* • In 2025 werden tot nu toe ongeveer 350 mantelzorgers geregistreerd. Daarvan hebben 150 een mantelzorgcompliment opgehaald. Ongeveer 50 mantelzorgers werden ondersteund* • Als mantelzorgers niet preventief worden ondersteund bestaat het risico van een toename van het beroep op Wmo-voorziening zoals reguliere begeleiding en dagbesteding. * met informatie en advies, emotionele ondersteuning en doorverwijzing
76	FD	32/33	Toelichting effecten...		Deze toelichting zou gaan over deze voorjaarsnota ("voor het jaar 2025"). De besproken/genoemde bedragen zijn wisselend de bedragen voor 2025 en voor 2026. Heeft dat een bepaalde betekenis? (Waarom correspondeert het bedrag soms met het kalenderjaar 2025 en soms met 2026?)	In een voorjaarsnota worden de afwijkingen m.b.t. het lopende jaar opgenomen. Maar het betreft ook een doorkijk naar de begroting voor de volgende jaren. Daarom zijn effecten voor 2025 en voor 2026 opgenomen en toegelicht. De effecten voor 2025 staan onder elkaar opgesomd en de effecten voor 2026 staan ook onder elkaar opgesomd.
77	FD	33	WMO en Jeugd	Prognose	Wat zijn de geprognostiseerde bedragen voor Wmo en Jeugd apart? In 2027 wordt de Wmo uitkering	Zie voor een uitsplitsing van de prognose voor Jeugd en voor Wmo de beantwoording van vraag 5. In de prognose is nog geen rekening

					afhankelijk van het inkomen/vermogen van de cliënt. Is daar met de prognoses rekening mee gehouden? (Toen het abonnementstarief inging is er een flinke toename gekomen voor met name HO.)	gehouden met afschaffing van het abonnementstarief.
--	--	--	--	--	--	---

PROGRAMMA 3 FYSIEKE LEEFOMGEVING

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
78	VVD	34		Aframen budget vervanging verkeersborden	Wat houdt dit in en heeft dit gevolgen voor de verkeersveiligheid?	Door kritisch naar de structurele budgetten te kijken zien we dat dit budget al langere tijd niet volledig benut wordt. Deze aframing zou gezien de afgelopen jaren geen gevolgen moeten hebben voor de verkeersveiligheid.

79	FD	34	Duurzaamheids-medewerker dekken uit CDOKE		Graag wat uitleg/achtergrond hierbij!	Het ministerie (KGG) heeft een budget beschikbaar gesteld voor gemeenten om extra personeel aan te nemen om de klimaatdoelstellingen te behalen. Vorig jaar heeft de Raad ingestemd met de koersnotitie waarin is vastgelegd hoe dit budget verdeeld wordt. We stellen nu voor om een deel van dit budget te gebruiken voor het dekken van de loonkosten van een vaste medewerker. Hierdoor blijft er minder geld over voor de overige activiteiten uit de koersnotitie. Vooral nog heeft dit geen invloed op de gestelde klimaatdoelen. Het kan echter wél gevolgen hebben voor het realiseren van eventuele aanvullende ambities op dit thema in de toekomst.
80	FD	34	GVVP	Geen uitvoeringsplan	Wat zijn de consequenties van het nalaten hiervan? (Het wordt al geruime tijd doorgeschoven naar de toekomst)	In 2024 zijn investeringen voor het GVVP al geschrapt in het kader van bezuinigingsopgave. Daardoor is er nu geen investeringsgeld voor de zaken benoemd in het GVVP en voor dagelijkse knelpunten. GVVP is nu in route voor vaststelling door Raad om daarmee de kaders voor opstellen uitvoeringsplan mee te geven aan het college. Na de zomer, in het derde kwartaal 2025, wordt een

						uitvoeringsplan voorgelegd aan college.
81	FD	34	IKC buitenruimte	Summiere inrichting	Wat wordt er bij een summiere inrichting gedaan? De bezuiniging wordt uitgelegd als lagere kosten door eenvoudiger onderhoud en/of lagere kapitaalslasten. Is dat correct? Zo nee, waar zit de bezuiniging dan in?	Tijdens de voorbereiding is er gekozen om te kijken naar hergebruik van bestaande materialen. Dit is omschreven als summiere inrichting. Hiermee is rekening gehouden in de financiële opstellingen. Dit in het kader van duurzaamheid.
82	FD	34	Inboet en aanplant	Schrappen	Kan dat "schrappen"? Of moet dit anders worden uitgelegd dan niks meer aan doen?	Met schrappen wordt het exploitatiebudget bedoeld. Het heeft geen invloed op de daadwerkelijke werkzaamheden met betrekking tot inboet en aanplant. Deze worden vanuit de investering gedekt.
83	FD	34	Loonontwikkeling		Wat veroorzaakt de -45k€ in 2029 na positieve ontwikkelingen in de jaren ervoor?	De loonontwikkeling valt naar verwachting iets lager uit dan eerder geraamd in de begroting. Dit resulteert in een voordeel voor de jaren 2026 tot en met 2028. Voor 2029 wordt voor het eerst een indexatie toegepast.
84	SMW	34	Voorziening wegen	Onderhoudswerkzaamheden	Wat is de onderbouwing van dit bedrag?	Op basis van het vastgestelde onderhoudsplan is een doorkijk gemaakt tot en met 2029. Hierbij is uitgegaan van het gemiddelde aantal vierkante meters (M2) verharding dat jaarlijks moet worden vernieuwd, vermenigvuldigd met de actuele m2-prijs. Uit deze prognose blijkt dat de bestaande voorziening voor groot onderhoud wegen ontoereikend is om de verwachte kosten te dekken.

						Een voorziening mag op grond van de BBV niet negatief zijn. Om hieraan te voldoen en de geplande onderhoudswerkzaamheden tot en met 2029 te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk om de jaarlijkse dotatie aan de voorziening te verhogen.
85	CDA	35	Toelichting effecten Voorjaarsnota voor het jaar 2026	Voorziening wegen	Kan dit uitgebreider toegelicht worden?	Zie beantwoording vraag 84.

PROGRAMMA 4 BURGER, BESTUUR EN VEILIGHEID

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
86	FD	36	GGD		Waarom is de post “bezuiniging op facultatieve taken” hier weggelaten, terwijl die wel in de scenario’s van april werd genoemd?	Zie beantwoording vraag 16.
87	FD	36	Loonontwikkeling		Wat veroorzaakt de -36k€ in 2029 na positieve ontwikkelingen in de jaren ervoor?	De loonontwikkeling valt naar verwachting iets lager uit dan eerder geraamd in de begroting. Dit resulteert in een voordeel voor de jaren 2026 tot en met 2028. Voor 2029 wordt voor het eerst een indexatie toegepast.
88	FD	36	Dierenopvang		Graag toelichting hierop. Waar gaat dit concreet over?	Per 1 april 2024 zijn wij een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met Dierenopvangcentrum Ravenstein voor de dierenopvang- en vervoer in onze gemeente. Dit was noodzakelijk om de continuïteit te borgen van de wettelijke taak die wij als gemeente hebben in het vervoer en de

						opvang van zwerfdieren.
89	VVD	36	Toelichting effecten (>€ 25.000) Voorjaarsnota voor het jaar 2025	Hogere lasten dierenopvang	Is dit een wettelijke taak voor de gemeente? Hoe lang loopt het contract?	Dit betreft inderdaad een wettelijke taak van de gemeente die wij hebben in het vervoer en de opvang van zwerfdieren. De overeenkomst is gestart op 1 april 2024 en heeft een looptijd van 3 jaar en 9 maanden en loopt dus tot 31 december 2027.
90	CDA	36	Toelichting effecten (>€ 25.000) Voorjaarsnota voor het jaar 2025	Hogere lasten dierenopvang	Waar is dit bedrag op gebaseerd? Wordt er voor elke melding een factuur gestuurd? Wat zou het effect zijn als we hiermee stoppen?	De gemeente heeft op 1 april 2024 een overeenkomst gesloten met dierenopvangcentrum Ravenstein. Hierin staan ook de bedragen vermeld van de specifieke activiteiten die zij uitvoeren. Er wordt inderdaad van iedere actie die zij voor de gemeente uitvoeren een factuur gestuurd. De facturen worden maandelijks naar de gemeente verstuurd. Als wij hiermee stoppen dan houden wij ons niet aan de overeenkomst die wij hebben met dierenopvangcentrum Ravenstein. Deze overeenkomst loopt nog tot 31 december 2027. Daarnaast hebben wij als gemeentelijke een wettelijke taak in het vervoer en de opvang van zwerfdieren. Als wij met deze activiteit stoppen, moeten we alsnog een andere partij vinden die deze wettelijke taak voor ons uitvoert.
91	FD	36	VRGZ		Is de meerjarenbegroting van de VRGZ al vastgesteld door de deelnemende partijen? Is er voor WMW nog iets te doen aan de aangegeven kostenexplosie?	De raad kan een zienswijze geven op de conceptbegroting 2026. Deze zienwijze staat voor de raad van juni op de agenda. In de zienswijze van de raad op de Kaderbrief 2026 is de oproep gedaan aan de VRGZ om solidair te zijn met de

						gemeenten en de bezuinigingsslag die zij moeten maken.
--	--	--	--	--	--	--

PROGRAMMA 5 BEDRIJSVOERING

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord
92	VVD	37		Stopzetten detachering medewerker	Gaat dit om 1 medewerker? En wat zijn de specifieke taken van de medewerker?	Het betreft de detachering van één medewerker die enkele uren per week werkzaam was voor de VNG. Deze detachering is per eind 2024 beëindigd.
93	VVD	37		Loonsom - bezuinigingen	Is het hier genoemde bedrag van 200K een doel/ ambitie of is hier ook al een concrete invulling voor?	Deze bezuiniging op de loonsom wordt deels ingevuld door het niet invullen van de vacature Projectleider Informatiehuis. De overige bezuiniging moet nog concrete invulling krijgen.
94	VVD	37		Overige personele regelingen - vieringen beperken, stoppen met fruit, etc.	Gaat dit in samenspraak met het personeel/ OR?	Bij de keuze voor deze bezuinigingsmaatregelen is rekening gehouden met de mogelijke impact op personeel en organisatie.
95	FD	37	Verhuur uitvaartcentrum Wamel		Waarom loop de huuropbrengst naar €0,= in 2029?	Omdat er een driejarig contract is afgesloten en dit per 1-3-2028 afloopt.
96	CDA	37	Toelichting effecten Voorjaarsnota voor het jaar 2026	Formatie uitbreiding Water Rivieren	Kan dit bedrag niet verminderd worden wanneer er met andere gemeenten samengewerkt wordt?	Samenwerking vindt al plaats via diverse overlegstructuren waaraan de gemeente niet tot nauwelijks deelneemt. De formatie is ook bedoeld om samenwerking echt invulling te gaan geven.
97	FD	37	Formatie Water/Rivieren	Noodzaak uitbreiding	Door welke vraagstukken wordt een dergelijke	Gezien de ligging van onze gemeente is de invloed van de grote rivieren op ons

					formatieuitbreiding gerechtvaardigd? (Wat gaat er mis als we dat niet doen?)	grondgebied onmiskenbaar. Ambtelijke capaciteit om de actuele ontwikkelingen te volgen, deel te nemen aan samenwerkingsverbanden, overleggen en projecten is er nu feitelijk niet. De ontwikkelingen en de effecten daarvan voor onze gemeente overkomen ons nu terwijl het van wezenlijk belang is om daar zoveel mogelijk eigen invloed op te hebben. Werkzaamheden die nu niet tot nauwelijks worden opgepakt: -Ontzanding en natuurontwikkeling Over de Maas (afronding overdracht en granulietdossier) -Dreumelsche Overlaat -Uiterwaarden Wamel Dreumel Heerenwaarden (Bestemmingsplan – inhoud – en de grondwatermonitoring) -Project Meanderende Maas -Project Drutensche Waard -Het Integraal Rivier Management en daarmee samenhangend de PAGW -De wijziging van de Beleidslijn Grote Rivieren en de gevolgen hiervan op RO en recreatie -Beleid Diepe Plassen -Beleidslijn zand- en grindwinning (proces tussen Cascade en provincies) -Aquathermie uit rivieren (pilotproject) -Alle regionale en bovenregionale rivieroverleggen -Advisering en ondersteuning portefeuillehouder
98	CDA	37	Toelichting effecten	Loonsom bezuinigingen	Wat is/doet het informatiehuis?	Het informatiehuis bevat alle relevante data (lees: gegevens) waar we als

			Voorjaarsnota voor het jaar 2026			gemeente over beschikken. Een duidelijk voorbeeld hiervan vormen de wettelijk verplichte basisregistraties. Maar ook binnen het sociale domein, ruimte en bedrijfsvoering wordt data vastgelegd. Het Informatiehuis kan bijvoorbeeld ingericht worden als een samenhangend systeem waarin alle relevante data een plaats krijgt. Deze gegevens moeten wel betrouwbaar, vindbaar en bruikbaar zijn. Door bijvoorbeeld het koppelen van verschillende gegevens kan het Informatiehuis ondersteuning bieden bij het maken van beleidskeuzes en de uitvoering van projecten.
--	--	--	-------------------------------------	--	--	--

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord

RECAPITULATIE VAN BATEN EN LASTEN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord

DEEL 3 - BIJLAGEN

BIJLAGE 1 KREDIETEN 2025

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord

BIJLAGE 2 MEERJAREN INVESTERINGSPLAN

	Fractie	Pagina	Subkop	Onderwerp	Vraag	Antwoord